

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

The Works Of The Right Honourable Joseph Addison, Esq.

In Four Volumes

Addison, Joseph

London, 1721

Sphæristerium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53615)

Nequicquam, et sero in lachrymas effunditur; obstant
Sortes non revocandæ, et inexorable numen.

Quam varias aperit veneres pictura! periti
Quot calami legimus vestigia! quanta colorum
Gratia se profert! tales non discolor Iris
Ostendat, vario cum lumine floridus imber
Rore nitet toto, et gutta scintillat in omni.

O fuci nitor, o pulchri durate colores!
Nec, pictura, tuæ languescat gloria formæ,
Dum lucem videas, qualem exprimis ipsa, supremam.

S P H Æ R I S T E R I U M.

HIC, ubi graminea in latum sese explicat æquor
Planities, vacuoque ingens patet area campo,
Cum solem nondum fumantia prata fatentur
Exortum, et tumidæ pendent in gramine guttæ,
Improba falx noctis parva incrementa prioris
Defecat, exiguam radens a cespite messem:
Tum motu assiduo saxum versatile terram
Deprimit extantem, et surgentes atterit herbas.
Lignea percurrunt vernantem turba palæstram
Unctæ, nitens oleo, formæ quibus esse rotundæ
Artificis ferrum dederat, facilisque moveri.
Ne tamen offendant incauti errore globorum,
Quæque suis incisa notis stat sphaera; sed unus
Hanc vult, quæ infuso multum inclinata metallo

Vertitur in gyros, et iniquo tramite currit;
 Quin alii diversa placet, quam parcius urget
 Plumbea vis, motuque finit procedere recto.

Postquam ideo in partes turbam distinxerat aquas
 Consilium, aut fors; quisque suis accingitur armis.
 Evolat orbiculus, quæ cursum meta futurum
 Designat; jactique legens vestigia, primam,
 Qui certamen init, sphæram demittit, at illa
 Leniter effusa, exiguum quod ducit in orbem,
 Radit iter, donec sensim primo impete fesso
 Subsistat; subito globus emicat alter et alter.

Mox ubi funduntur late agmina crebra minorem
 Sparsa per orbiculum, stipantque frequentia metam,
 Atque negant faciles aditus; jam cautius exit,
 Et leviter sese insinuat revolubile lignum.

At si forte globum, qui misit, spectat inertem
 Serpere, et impressum subito languescere motum,
 Pone urget sphærae vestigia, et anxius instat,
 Objurgatque moras, currentique imminet orbi.
 Atque ut segnis honos dextrae fervetur, iniquam
 Inculcat terram, ac surgentem in marmore nodum.

Nec risus tacuere, globus cum volvitur actus
 Infami jactu, aut nimium vestigia plumbum
 Allicit, et sphæram a recto trahit insita virtus.
 Tum qui projecit, strepitus effundit inanes,
 Et, variam in speciem distorto corpore, falsos
 Increpat errores, et dat convitia ligno.

Sphæra sed, irarum temnens ludibria, cœptum
 Pergit iter, nullisque movetur surda querelis.

illa tamen laudes summumque meretur honorem,

Quæ

Quæ non dirumpit cursum, absistitque moveri,
 Donec turbam inter crebram dilapsa supremum
 Perfecit stadium, et metæ inclinata recumbit.
 Hostis at hærentem orbiculo detrudere sphæram
 Certat, luminibusque viam signantibus omnes
 Intendit vires, et missile fortiter urget:
 Evolat adducto non segnis sphæra lacerto.

Haud ita profiliens Elæo carcere pernix
 Auriga invêhitur, cum raptus ab axe citato
 Currentesque domos videt, et fugientia tecta.

Si tamen in duros, obstructa satellite multo,
 Impingant socios, confundatque orbibus orbes;
 Tum fervet bilis, fortunam damnat acerbam,
 Atque Deos atque astra vocat crudelia.-----

Si vero incurfus faciles, aditumque patentem
 Inveniat, partoque hostis spoliatur honore:
 Turba fremit confusa, sonisque frequentibus, euge,
 Exclamant focii; plausu strepit omne viretum.

Interea fessos inimico Sirius astro
 Corripit, et faldas exudant corpora guttas;
 Lenia jam zephyri spirantes frigora, et umbræ
 Captantur, vultuque fluens abstergitur humor.

